

TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums būtu jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

ANO Noteikumi Nr. 25 – Vienoti noteikumi par transportlīdzekļa sēdekļos iebūvētu vai neiebūvētu pagalvju apstiprināšanu [2020/1169]

Ar visiem grozījumiem līdz

04. sērijas grozījumu 1. papildinājumam – spēkā stāšanās datums: 2015. gada 15. jūnijs

SATURA RĀDĪTĀJS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Marķējumi
5. Apstiprinājums
6. Vispārīgas specifikācijas
7. Testi
8. Ražošanas atbilstība
9. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
10. Pārveidojums un pagalvja tipa apstiprinājuma paplašinājums
11. Instrukcijas
12. Ražošanas pilnīga izbeigšana
13. Pārejas noteikumi
14. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu un tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumi un adreses

PIELIKUMI

1. pielikums – Paziņojums par sēdekli iebūvēta vai neiebūvēta pagalvja tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašinājumu, atteikumu, anulēšanu vai ražošanas pilnīgu izbeigšanu atbilstīgi Noteikumiem Nr. 25
2. pielikums – Apstiprinājuma marķējuma zīmju izkārtojums
3. pielikums – “H” punkta un rumpja faktiskā leņķa noteikšanas procedūra mehānisko transportlīdzekļu sēdvietām
4. pielikums – Pagalvja augstuma un platuma noteikšana
5. pielikums – Testu laikā vilkto līniju un veikto mērījumu detaļas

6. pielikums – Energijas izkliedes pārbaudes testa procedūra

7. pielikums – Pagalvja spraugu izmēra “A” noteikšana

1. DARBĪBAS JOMA

1.1. Šos noteikumus piemēro pagalvju ierīcēm, kas atbilst vienam no 2.2. punktā definētajiem tipiem (¹).

1.1.1. Tos nepiemēro pagalvju ierīcēm, kuras var uzstādīt salokāmiem sēdekļiem vai sēdekļiem, kas vērsti sāpus vai uz aizmuguri.

1.1.2. Tos piemēro pašām sēdekļa atzveltnēm, ja tās ir konstruētas tā, lai kalpotu arī kā pagalvji, kā definēts 2.2. punktā.

2. DEFINĪCIJAS

Šajos noteikumos:

2.1. “transportlīdzekļa tips” ir mehānisko transportlīdzekļu kategorija, kuri neatšķiras tādos būtiskos aspektos kā:

2.1.1. pasažieru nodalījumu veidojošās virsbūves forma un iekšējie izmēri;

2.1.2. sēdekļu tipi un izmēri;

2.1.3. pagalvju stiprinājumu un transportlīdzekļa struktūras attiecīgo daļu tipi un izmēri gadījumā, ja pagalvi stiprina tieši pie transportlīdzekļa struktūras;

2.2. “pagalvis” ir ierīce, kuras funkcija ir ierobežot pieauguša braucēja galvas pārvietojumu virzienā uz aizmuguri attiecībā pret rumpi, lai mazinātu šā braucēja kakla skriemeļu traumas gūšanas iespējamību satiksmes negadījumā;

2.2.1. “iebūvēts pagalvis” ir pagalvis, kuru veido sēdekļa atzveltnes augšējā daļa. Pagalvji, kas atbilst 2.2.2. un 2.2.3. punkta definīcijām, bet kurus nevar noņemt no sēdekļa vai transportlīdzekļa struktūras citādi, kā tikai ar instrumentu palīdzību vai pēc daļējas vai pilnīgas sēdekļu pierīču noņemšanas, atbilst minētajai definīcijai;

2.2.2. “noņemams pagalvis” ir pagalvis, kas ir no sēdekļa atdalāma sastāvdaļa, kura paredzēta ievietošanai un mehāniskai noturēšanai sēdekļa atzveltnes struktūrā;

2.2.3. “atsevišķs pagalvis” ir pagalvis, kas ir sēdekļa atsevišķa sastāvdaļa, kura paredzēta ievietošanai un/vai mehāniskai noturēšanai transportlīdzekļa struktūrā;

2.3. “sēdekļa tips” ir sēdekļu kategorija, kuri neatšķiras pēc to izmēriem, rāmja vai polsterējuma, lai gan var atšķirties pēc apdares un krāsas;

2.4. “pagalvja tips” ir pagalvju kategorija, kuri neatšķiras pēc to izmēriem, rāmja vai polsterējuma, lai gan var atšķirties pēc apdares, krāsas un pārseguma;

2.5. sēdekļa “atskaites punkts” (“H punkts”) (skatīt šo noteikumu 3. pielikumu) ir cilvēka ķermeni atveidojoša manekena kājas rotācijas attiecībā pret rumpi teorētiskās ass projekcija plaknē, kura ir gareniska attiecībā pret sēdekli;

(¹) Pagalvjiem, kas atbilst Noteikumu Nr. 17 nosacījumiem, netiek prasīta atbilstība šo noteikumu nosacījumiem. M₂ kategorijas transportlīdzekļu, kuru maksimālā masa pārsniedz 3 500 kg, un M₃ kategorijas transportlīdzekļu sēdekļiem, kuru tips apstiprināts atbilstīgi Noteikumiem Nr. 80, netiek prasīta atbilstība šo noteikumu nosacījumiem.

- 2.6. “atskaites līnija” ir taisna līnija, kas piecdesmitās procentiles pieauguša vīrieša masai un izmēriem atbilstošam testa manekenam vai testa manekenam ar identiskiem raksturlielumiem iet caur kājas un iegurņa šarnīru un kakla un krūškurvja šarnīru. Šo noteikumu 3. pielikumā attēlotajam manekenam atskaites līnija sēdekļa H punkta noteikšanai ir tā, kura parādīta šā pielikuma papildinājuma 1. attēlā;
- 2.7. “galvas līnija” ir taisna līnija, kas iet caur galvas smaguma centru un caur kakla un krūškurvja šarnīru. Kad galva ir miera stāvoklī, galvas līnija atrodas atskaites līnijas pagarinājumā;
- 2.8. “salokāms sēdekļis” ir sēdekļis, kas paredzēts neregulārai izmantošanai un normāli ir salocīts;
- 2.9. “regulēšanas sistēma” ir ierīce, ar ko sēdekli vai tā daļas var iestatīt stāvoklī, kas ir piemērots sēdoša braucēja ķermeņa uzbūvei.
- Šī ierīce drīkst, jo īpaši, nodrošināt:
- 2.9.1. pārvietošanu garenvirzienā,
- 2.9.2. pārvietošanu vertikāli,
- 2.9.3. leņķisku pārvietošanu;
- 2.10. “pārvietošanas sistēma” ir ierīce, ar ko sēdekli vai vienu no tā daļām var pārvietot vai pagriezt bez fiksēta starpstāvokļa, lai nodrošinātu vieglu piekļuvi telpai aiz attiecīgā sēdekļa.
3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 3.1. Apstiprinājuma pieteikumu iesniedz sēdekļa vai pagalvja tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.
- 3.2. Tam pievieno šādus dokumentus trīs eksemplāros:
- 3.2.1. pagalvja detalizētu aprakstu, īpaši norādot polsterējuma materiāla vai materiālu raksturu un attiecīgā gadījumā balsteņu un stiprinājuma elementu atrašanās vietas un specifikācijas sēdekļu tam tipam vai tiem tipiem, kura(-u) pagalvjiem tiek prasīts apstiprinājums;
- 3.2.2. “noņemama” pagalvja gadījumā (skatīt definīciju 2.2.2. punktā):
- 3.2.2.1. sēdekļu tā tipa vai to tipu detalizētu aprakstu, kura(-u) pagalvjiem tiek prasīts apstiprinājums;
- 3.2.2.2. datus, kas identificē transportlīdzekļu tipu vai tipus, kuros paredzēts uzstādīt 3.2.2.1. punktā minētos sēdekļus;
- 3.2.3. “atsevišķa” pagalvja gadījumā (skatīt definīciju 2.2.3. punktā):
- 3.2.3.1. struktūras zonas, pie kuras paredzēts stiprināt pagalvi, detalizētu aprakstu;
- 3.2.3.2. datus, kas identificē transportlīdzekļu tipu, kuros paredzēts uzstādīt pagalvjus;
- 3.2.3.3. struktūras raksturīgo daļu un pagalvja rasējumus mērogā; rasējumos jāparāda apstiprinājuma numuram paredzētā vieta attiecībā pret apstiprinājuma marķējuma zīmes apli;
- 3.2.4. sēdekļa un pagalvja raksturīgo daļu rasējumus mērogā. Rasējumos jāparāda apstiprinājuma numuram paredzētā vieta attiecībā pret apstiprinājuma marķējuma zīmes apli.

- 3.3. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam iesniedz:
- 3.3.1. ja pagalvis ir "iebūvēta" tipa (skatīt definīciju 2.2.1. punktā) – četrus nokomplektētus sēdekļus;
- 3.3.2. ja pagalvis ir "noņemama" tipa (skatīt definīciju 2.2.2. punktā):
- 3.3.2.1. pa diviem sēdekļiem no katra tipa, kuram paredzēts uzstādīt pagalvi;
- 3.3.2.2. 4 + 2N pagalvjus, kur N ir sēdekļu tipu skaits, kuriem paredzēts uzstādīt pagalvi;
- 3.3.3. ja pagalvji ir "atsevišķā" tipa (skatīt definīciju 2.2.3. punktā) – trīs pagalvjus un transportlīdzekļa struktūras attiecīgo daļu vai pabeigtu transportlīdzekli.
- 3.4. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests drīkst pieprasīt:
- 3.4.1. piegādāt šim dienestam konkrētas daļas vai konkrētus izmantoto materiālu paraugus; un/vai
- 3.4.2. iesniegt šim dienestam iepriekš 3.2.2.2. punktā minētā tipa vai tipu transportlīdzekļus.
4. MARĶĒJUMI
- 4.1. Apstiprināšanai iesniegtajām ierīcēm jābūt:
- 4.1.1. skaidri un neizdzēšami marķētām ar apstiprinājuma pieprasītāja tirdzniecības nosaukumu vai preču zīmi;
- 4.1.2. ar pietiekamu laukumu apstiprinājuma marķējuma zīmei vietā, kas norādīta 3.2.3.3. punktā vai 3.2.4. punktā minētajos rasējumos.
- 4.2. Ja pagalvis ir "iebūvēta" vai "noņemama" tipa (skatīt definīcijas 2.2.1. punktā un 2.2.2. punktā), 4.1.1. punktā un 4.1.2. punktā minētie marķējumi drīkst būt attēloti uz etiķetēm, kas atrodas vietās, kuras norādītas 3.2.4. punktā.
5. APSTIPRINĀJUMS
- 5.1. Ja atbilstīgi šiem noteikumiem apstiprināšanai iesniegtais pagalvja tips atbilst 6. un 7. punkta prasībām, piešķir šī tipa pagalvja apstiprinājumu.
- 5.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 03, kas atbilst 03. sērijas grozījumiem, kas stājās spēkā 1989. gada 20. novembrī), norāda grozījumu sēriju, kurā ietverti jaunākie būtiskie tehniskie grozījumi, kas izdarīti šajos noteikumos līdz apstiprinājuma izdošanai. Viena un tā pati Nolīguma puse nedrīkst piešķirt šo numuru citam pagalvja tipam.
- 5.3. Paziņojumu par pagalvja tipa apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašinājumu vai atteikumu atbilstīgi šiem noteikumiem nosūta šos noteikumus piemērojošajām 1958. gada Nolīguma pusēm, izmantojot šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu veidlapu.
- 5.4. Katram 2.2.1. punktā, 2.2.2. punktā un 2.2.3. punktā definētajam pagalvim, kas apstiprināts atbilstīgi šiem noteikumiem, neatkarīgi no tā, vai tas ir iebūvēts sēdekļi, vai nav, liek starptautiskā apstiprinājuma marķējuma zīmi, kas sastāv no:
- 5.4.1. apļa, kas aptver burtu "E", kam seko tās valsts pazišanas numura, kura piešķirusi apstiprinājumu ^(?);
- 5.4.2. apstiprinājuma numura un

(?) 1958. gada Nolīguma pušu pazišanas numuri ir doti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 6 – <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html>.

- 5.4.3. sēdekļa atzveltnē iebūvēta pagalvja gadījumā pirms apstiprinājuma numura – šo noteikumu numura, burta “R” un domuzīmes.
- 5.5. Apstiprinājuma marķējumu liek vietā, kas minēta 4.1.2. punktā.
- 5.6. Apstiprinājuma marķējuma zīmei ir jābūt skaidri salasāmai un neizdzēšamai.
- 5.7. Šo noteikumu 2. pielikumā doti apstiprinājuma marķējuma zīmju izkārtojuma piemēri.
6. VISPĀRĪGAS SPECIFIKĀCIJAS
- 6.1. Pagalvja esība nedrīkst būt papildu bīstamības cēlonis braucējiem transportlīdzeklī. Jo īpaši nevienā izmantošanas stāvoklī tam nedrīkst būt nekādi bīstami negludumi vai asas šķautnes, kas varētu palielināt braucēju traumēšanas risku vai smagumu. Pagalvja daļām, kas atrodas turpmāk definētajā trieciena zonā, jāspēj izkliedēt enerģiju tā, kā aprakstīts šo noteikumu 6. pielikumā.
- 6.1.1. Trieciena zonu no sāniem norobežo divas vertikālas garenplaknes, katra savā attiecīgā sēdekļa pusē un katra 70 mm attālumā no konkrētā sēdekļa simetrijas plaknes.
- 6.1.2. Trieciena zona ir augstumā norobežota līdz pagalvja daļai, kas atrodas virs plaknes, kura ir perpendikula atskaites līnijai R un atrodas 635 mm attālumā no H punkta.
- 6.1.3. Atkāpjoties no iepriekšminētajiem nosacījumiem, prasības attiecībā uz enerģijas absorbēšanu nepiemēro to sēdekļu pagalvju aizmugurējām virsmām, aiz kuriem nav citu sēdekļu.
- 6.2. Pagalvja priekšējās un aizmugures virsmas daļām, izņemot tādu pagalvju aizmugures virsmu daļas, kuri paredzēti uzstādīšanai sēdekļos, aiz kuriem nav citu sēdvietu, kas atrodas ārpus iepriekš definētajām vertikālajām garenplaknēm, jābūt polsterētām tā, lai nepieļautu nekādu tiešu galvas kontaktu ar struktūras sastāvdaļām, kurām tajās vietās, kas var saskarties ar 165 mm diametra lodi, jābūt ar noapaļojuma rādiusu ne mazāku kā 5 mm.
- Alternatīvi šīs sastāvdaļas var uzskatīt par apmierinošām, ja tās iztur šo noteikumu 6. pielikumā aprakstīto enerģijas absorbcijas testu. Ja minētās pagalvju daļas un to balsti ir pārklāti ar materiālu, kura cietība ir mazāka nekā 50 pēc Šora A skalas, šā punkta prasības, izņemot tās, kas attiecas uz šo noteikumu 6. pielikumā definēto enerģijas absorbciju, piemēro tikai cietajām daļām.
- 6.3. Pagalvis pie sēdekļa vai attiecīgā gadījumā pie transportlīdzekļa struktūras jāstiprina tā, lai testa laikā galvas radītā spiediena rezultātā no pagalvja polsterējuma, stiprinājuma vai sēdekļa atzveltnes neizvirzītos neviena cieta vai bīstama daļa.
- 6.4. Pagalvja augstumam, mērot saskaņā ar 7.2. punkta prasībām, jāatbilst šādām specifikācijām:
- 6.4.1. Pagalvju augstumu mēra, kā aprakstīts 7.2. punktā.
- 6.4.2. Augstumā neregulējamu pagalvju augstums nedrīkst būt mazāks kā 800 mm priekšējiem sēdekļiem un 750 mm – citiem sēdekļiem.
- 6.4.3. Augstumā regulējamu pagalvju gadījumā:
- 6.4.3.1. augstums nedrīkst būt mazāks kā 800 mm priekšējiem sēdekļiem un mazāks kā 750 mm – citiem sēdekļiem; šo vērtību iegūst stāvoklī starp augstāko un zemāko iespējamo regulējumu;
- 6.4.3.2. nedrīkst būt “lietošanas stāvoklis”, kurā pagalvja augstums ir mazāks nekā 750 mm;
- 6.4.3.3. sēdekļu, kas nav priekšējie, pagalvji drīkst būt tādi, ka tos var pārvietot tādā stāvoklī, ka augstums ir mazāks nekā 750 mm ar nosacījumu, ka braucējs šādu stāvokli nepārprotami atpazīst kā pagalvja lietošanai neizmantojamu;

- 6.4.3.4. priekšējo sēdekļu pagalvji drīkst būt tādi, ka tie, kad sēdekļis nav aizņemts, var tikt automātiski pārvietoti stāvoklī, kad augstums ir mazāks nekā 750 mm ar nosacījumu, ka tie automātiski atgriežas lietošanas stāvoklī, kad sēdekļis ir aizņemts.
- 6.4.4. Izmēri, kas norādīti 6.4.2. un 6.4.3.1. punktā, drīkst būt mazāki nekā 800 mm priekšējiem sēdekļiem un 750 mm – citiem sēdekļiem, lai atstātu pietiekamu atstarpi starp pagalvi un jumta iekšējo virsmu, logiem vai jebkuru transportlīdzekļa struktūras daļu; tomēr šī atstarpe nedrīkst pārsniegt 25 mm. Ja sēdekļis ir aprīkots ar pārvietošanas un/vai regulēšanas sistēmām, nosacījumu piemēro visiem sēdekļa stāvokļiem. Turklāt, atkāpjoties no 6.4.3.2. punkta, nedrīkst būt nekāds “lietošanas stāvoklis”, kurā augstums ir mazāks nekā 700 mm.
- 6.4.5. Atkāpjoties no 6.4.2. un 6.4.3.1. punktā minētajām augstuma prasībām, jebkāda pagalvja, kas konstruēts aizmugurējiem vidējiem sēdekļiem vai sēdvietām, augstums nedrīkst būt mazāks kā 700 mm.
- 6.5. Augstumā regulējama pagalvja gadījumā tās ierīces augstums, pret kuru balstās galva, mērot, kā noteikts 7.2. punktā, nedrīkst būt mazāks kā 100 mm.
- 6.6. Augstumā neregulējama pagalvja gadījumā sprauga starp sēdekļa atzveltni un pagalvi nedrīkst būt lielāka kā 60 mm.
- 6.6.1. Ja pagalvja augstums ir regulējams, zemākajā stāvoklī tas nedrīkst atrasties vairāk kā 25 mm virs sēdekļa atzveltnes augšas.
- 6.6.2. Augstumā neregulējama pagalvja gadījumā vērā ņemamā zona ir:
- 6.6.2.1. virs atskaites līnijai perpendikulāras plaknes 540 mm attālumā no R punkta un
- 6.6.2.2. starp divām vertikālām garenplaknēm, kas atrodas 85 mm attālumā abpus atskaites līnijas.
- Šajā zonā drīkst būt viena vai vairākas spraugas, kas neatkarīgi no to formas, mērot, kā aprakstīts 7.5. punktā, drīkst uzrādīt attālumu “a” lielāku nekā 60 mm ar nosacījumu, ka pēc papildu testa atbilstīgi 7.4.3.4. punktam joprojām tiek izpildītas 7.4.3.6. punkta prasības.
- 6.6.3. Augstumā regulējamu pagalvju gadījumā tajā ierīces daļā, kas kalpo kā pagalvis, drīkst būt viena vai vairākas spraugas, kas neatkarīgi no to formas, mērot, kā aprakstīts 7.5. punktā, drīkst uzrādīt attālumu “a” lielāku nekā 60 mm ar nosacījumu, ka pēc papildu testa atbilstīgi 7.4.3.4. punktam joprojām tiek izpildītas 7.4.3.6. punkta prasības.
- 6.7. Pagalvja platumam jābūt tādām, kas nodrošina piemērotu atbalstu normāli sēdoša cilvēka galvai. Pagalvim 7.3. punktā definētajā platumā mērīšanas plaknē jānosedz laukums, kas plešas ne mazāk kā 85 mm uz katru pusi no tā sēdekļa simetrijas plaknes, kuram pagalvis paredzēts, šo attālumu mērot, kā noteikts 7.3. punktā.
- 6.8. Pagalvim un tā stiprinājumam jābūt tādām, ka maksimālais galvas pārvietojums virzienā uz aizmuguri, kādu pieļauj pagalvis un ko mēra atbilstoši 7.4. punktā noteiktajai statistiskajai procedūrai, ir mazāks nekā 102 mm.
- 6.9. Pagalvim un tā stiprinājumam jābūt pietiekami izturīgam, lai bez atteices izturētu 7.4.3.7. punktā noteikto slodzi.
- 6.10. Ja pagalvis ir regulējams, nedrīkst būt iespēja pārsniegt noteikto maksimālo augstumu lietošanā bez lietotāja apzinātas darbības papildus regulēšanas darbībai.
7. TESTI
- 7.1. Atskaites punkta (H punkta) noteikšana sēdeklim ar iebūvētu pagalvi
Šo punktu nosaka atbilstoši šo noteikumu 3. pielikuma prasībām.
- 7.2. Pagalvja augstuma noteikšana

- 7.2.1. Visas līnijas velk konkrētā sēdekļa simetrijas plaknē, kuras krustošanās ar sēdekli nosaka pagalvja un sēdekļa atzveltnes kontūru (skatīt šo noteikumu 4. pielikuma 1. attēlu).
- 7.2.2. Uz sēdekļa normālā stāvoklī novieto piecdesmitās procentiles pieaugušam vīrietim atbilstošu manekenu vai šo noteikumu 3. pielikumā parādīto manekenu. Sēdekļa atzveltni, ja tā ir nolokāma, fiksē stāvoklī, kas atbilst manekena rumpja atskaites līnijas slīpumam uz aizmuguri iespējami tuvu 25° pret vertikāli.
- 7.2.3. Manekena, kas parādīts 3. pielikumā, atskaites līnijas projekciju konkrētā sēdekļa gadījumā velk 7.2.1. punktā norādītajā plaknē. Pagalvja augšas pieskari S velk perpendikulāri atskaites līnijai.
- 7.2.4. Attālums h no H punkta līdz pieskarei S ir augstums, kurš jāņem vērā, izpildot 6.4. punkta prasību.
- 7.3. Pagalvja platuma noteikšana (skatīt šo noteikumu 4. pielikuma 2. attēlu).
- 7.3.1. Atskaites līnijai perpendikulāra plakne S_1 , kas atrodas 65 mm zem 7.2.3. punktā definētās pieskares S, definē pagalvja griezumam, kuru ierobežo kontūra C. Taišņu virzienu, kuras tangenciālas pret C un attēlo dotā sēdekļa simetrijas plaknei paralēlo vertikālo plakņu (P un P') krustošanos ar plakni S_1 , atliek plaknē S_1 .
- 7.3.2. Pagalvja platums, kas jāņem vērā, izpildot 6.7. punkta prasību, ir attālums L, kas atdala plakņu P un P' projekcijas plaknē S_1 .
- 7.3.3. Ja nepieciešams, pagalvja platumu nosaka arī 635 mm augstumā virs sēdekļa atskaites punkta, mērot šo attālumu pa atskaites līniju.
- 7.4. Ierīces efektivitātes noteikšana
- 7.4.1. Pagalvja efektivitāti pārbauda turpmāk aprakstītajā statistiskajā testā.
- 7.4.2. Sagatavošana testam
- 7.4.2.1. Ja pagalvis ir regulējams, to iestata visaugstākajā stāvoklī.
- 7.4.2.2. Sola gadījumā, kur atbalsta rāmja daļa vai viss rāmis (ieskaitot pagalvju rāmjus) ir kopīgs vairāk nekā vienai sēdvietai, testu veic vienlaicīgi visām sēdvietām.
- 7.4.2.3. Ja sēdekļis vai sēdekļa atzveltnē ir regulējama attiecībā pret transportlīdzekļa struktūrā stiprinātu pagalvi, to iestata visnelabvēlīgākajā stāvoklī, kuru tehniskais dienests uzskata par tādu.
- 7.4.3. Testēšana
- 7.4.3.1. Visas līnijas velk dotā sēdekļa vertikālajā simetrijas plaknē (skatīt šo noteikumu 5. pielikumu).
- 7.4.3.2. Atskaites līnijas R projekciju iezīmē 7.4.3.1. punktā norādītajā plaknē.
- 7.4.3.3. Nosaka pārvietoto atskaites līniju R_1 , pieliekot daļai, kas imitē šo noteikumu 3. pielikumā minētā manekena muguru, sākotnēju spēku, kurš rada uz aizmuguri vērstu 37,3 daNm momentu ap H punktu.
- 7.4.3.4. Ar 165 mm diametra lodi taisnos leņķos pret pārvietoto atskaites līniju R_1 65 mm attālumā zem pagalvja augšas, noturot atskaites līniju pārvietotajā stāvoklī R_1 , kas noteikts saskaņā ar 7.4.3.3. punktā minētajām prasībām, pieliek sākotnēju spēku, kurš rada 37,3 daNm momentu ap H punktu.
- 7.4.3.4.1. Ja iepriekš noteiktā spēka pielikšanu 65 mm virs pagalvja augšas traucē spraugas, šo attālumu drīkst samazināt tā, lai spēka ass ietu caur spraugai tuvākā rāmja elementa viduslīniju.

- 7.4.3.4.2. Gadījumos, kas aprakstīti 6.6.2. un 6.6.3. punktā, testu atkārtoti, ar 165 mm diametra lodes palīdzību pieliekot katrai spraugai spēku, kas:
iet caur spraugas mazākā šķērsriezuma smaguma centru pa atskaites līnijai paralēlām šķērsplaknēm un rada 37,3 daNm momentu ap R punktu.
- 7.4.3.5. Nosaka sfēriskās galvas pieskari Y, kas paralēla pārvietotajai atskaites līnijai R₁.
- 7.4.3.6. Izmēra attālumu X starp pieskari Y un pārvietoto atskaites līniju R₁. Uzskata, ka 6.8. punkta prasība ir izpildīta, ja attālums X ir mazāks nekā 102 mm.
- 7.4.3.7. Gadījumos, kad 7.4.3.4. punktā noteiktais spēks tiek pielikts 65 mm vai mazākā attālumā zem pagalvja augšas, un tikai šādos gadījumos, to palielina līdz 89 daN, ja vien sēdeklis vai tā atzveltne nesalūst līdz tam.
- 7.5. Pagalvju spraugu attāluma "a" noteikšana (skatīt šo noteikumu 7. pielikumu)
- 7.5.1. Attālumu "a" nosaka katrai spraugai un attiecībā pret pagalvja priekšējo virsmu, izmantojot 165 mm diametra lodi.
- 7.5.2. Lodei jāsasaras ar spraugu tajā spraugas zonas punktā, kurā lodes iespiešanās bez slodzes pielikšanas ir maksimāla.
- 7.5.3. Attālums starp šiem diviem lodes un spraugas saskares punktiem būs attālums "a", ko ņem vērā, novērtējot 6.6.2. un 6.6.3. punktā minētos nosacījumus.
8. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- 8.1. Katram pagalvim vai sēdeklim, uz kura ir 2. pielikumam atbilstoša apstiprinājuma marķējuma zīme, jāatbilst apstiprinātajam pagalvja tipam un jāatbilst 6. un 7. punkta nosacījumiem.
- 8.2. Lai verificētu minēto atbilstību, veic pietiekamu skaitu sērijveidā ražoto pagalvju izlases pārbaudi.
- 8.3. Testiem izmanto pagalvjus, kas ir vai nonāks pārdošanā.
- 8.4. Pagalvjus, kas atlasīti, lai verificētu atbilstību apstiprinātajam tipam, pakļauj šo noteikumu 7. punktā aprakstītajam testam.
9. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 9.1. Apstiprināti pagalvji
Atbilstīgi šiem noteikumiem piešķirtais apstiprinājums attiecībā uz pagalvja tipu var tikt anulēts, ja pagalvji, uz kuriem ir norādīti 5.4. punktā minētie dati, neiztur izlases pārbaudes vai neatbilst apstiprinātajam tipam.
- 9.2. Ja šos noteikumus piemērojoša Nolīguma puse anulē tās iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā nekavējoties par to informē pārējās šos noteikumus piemērojošās Nolīguma puses, izmantojot šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu paziņojuma veidlapu.
10. PĀRVEIDOJUMS UN PAGALVJA TIPA APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀJUMS
- 10.1. Par katru pagalvja tipa pārveidojumu paziņo tipa apstiprinātājai iestādei, kas pagalvja tipu apstiprināja. Iestāde tad drīkst vai nu:
- 10.1.1. uzskatīt, ka veiktajiem pārveidojumiem nevarētu būt vērā ņemamas nelabvēlīgas sekas un ka jebkurā gadījumā šis pagalvis joprojām atbilst prasībām, vai

- 10.1.2. pieprasīt atkārtotu testa ziņojumu no tehniskā dienesta, kas atbildīgs par testu veikšanu.
- 10.2. Par apstiprinājuma piešķiršanu vai atteikšanu, norādot izmaiņas, paziņo šos noteikumus piemērojošajām Nolīguma pusēm saskaņā ar šo noteikumu 5.3. punktā noteikto procedūru.
- 10.3. Kompetentā iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma paplašinājumu, šādam paplašinājumam piešķir sērijas numuru un informē par to pārējās šos noteikumus piemērojošās 1958. gada Nolīguma puses, izmantojot šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu paziņojuma veidlapu.
11. INSTRUKCIJAS
- Katram apstiprinātajam pagalvja tipam atbilstošam modelim ražotājs pievieno detalizētu informāciju par sēdekļu tiptiem un raksturlielumiem, kuriem šis pagalvis apstiprināts. Ja pagalvis ir regulējams, šajā instrukcijā jābūt skaidri aprakstītām regulēšanas un/vai atvienošanas darbībām.
12. RAŽOŠANAS PILNĪGA IZBEIGŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnīgi izbeidz kāda atbilstīgi šiem noteikumiem apstiprināta pagalvja ražošanu, tas par to informē iestādi, kas piešķir apstiprinājumu. Saņēmusi attiecīgu paziņojumu, šī iestāde par to informē pārējās šos noteikumus piemērojošās 1958. gada Nolīguma puses, izmantojot šo noteikumu 1. pielikumā dotajam paraugam atbilstošu paziņojuma veidlapu.
13. PĀREJAS NOTEIKUMI
- 13.1. No 04. sērijas grozījumu oficiālās spēkā stāšanās dienas neviena Nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, nedrīkst atteikties piešķirt EEK apstiprinājumus atbilstīgi šiem noteikumiem, kas grozīti ar 04. sērijas grozījumiem.
- 13.2. Pēc 24 mēnešiem kopš 04. sērijas grozījumu stāšanās spēkā Nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir EEK apstiprinājumu tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst šo noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 04. sērijas grozījumiem.
- 13.3. Pēc 48 mēnešiem kopš 04. sērijas grozījumu stāšanās spēkā esošie apstiprinājumi atbilstīgi šiem noteikumiem zaudē derīgumu, izņemot attiecībā uz transportlīdzekļa tiptiem, kuri atbilst šo noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 04. sērijas grozījumiem.
14. PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU ATBILDĪGO TEHNISKO DIENESTU UN TIPA APSTIPRINĀTĀJU IESTĀŽU NOSAUKUMI UN ADRESES
- Šos noteikumus piemērojošās 1958. gada Nolīguma puses paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukums un adreses, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, un tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumus un adreses, kuras piešķir apstiprinājumus un kurām jābūt veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdoto apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašinājumu, atteikumu vai anulēšanu.

1. PIELIKUMS

Paziņojums

(maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: Iestādes nosaukums:

.....
.....

par (2):

- apstiprinājuma piešķiršanu
- apstiprinājuma paplašināšanu
- apstiprinājuma atteikšanu
- apstiprinājuma anulēšanu
- ražošanas pilnīgu izbeigšanu

sēdekļi iebūvētam vai neiebūvētam pagalvja tipam atbilstīgi Noteikumiem Nr. 25

Apstiprinājuma Nr. .... Paplašinājuma Nr. ....

1. Tirdzniecības nosaukums vai preču zīme .....
2. Ražotāja nosaukums .....
3. Ja attiecināms, ražotāja pārstāvja nosaukums .....
4. Adrese .....
5. Iesniegts apstiprināšanai (datums) .....
6. Testus veikušais tehniskais dienests .....
7. Pagalvja īss apraksts (3) .....
8. Sēdekļu, kuriem šis pagalvis ir paredzēts vai kuros tas ir iebūvēts, tips un raksturlielumi .....
9. Transportlīdzekļu tipi, kam paredzēti tie sēdekļi, kuriem konstruēts šis pagalvis .....
10. Tehniskā dienesta izdotā ziņojuma datums .....
11. Tehniskā dienesta izdotā ziņojuma numurs .....
12. Apstiprinājums piešķirts/atteikts/paplašināts/anulēts² (2) .....
13. Vieta .....

(1) Distinguishing number of the country which has granted, extended, refused or withdrawn approval (see approval provisions in the Regulation).

(2) Lieko svītrot.

(3) "Iebūvētu" vai "noņemamu" pagalvju gadījumā (skatīt definīcijas šo noteikumu 2.2.1. punktā un 2.2.2. punktā) šī pozīcija nav obligāti jāaizpilda, ja visi nepieciešamie parametri un raksturlielumi ir ierakstīti 8. pozīcijā.

14. Datums .....

15. Paraksts .....

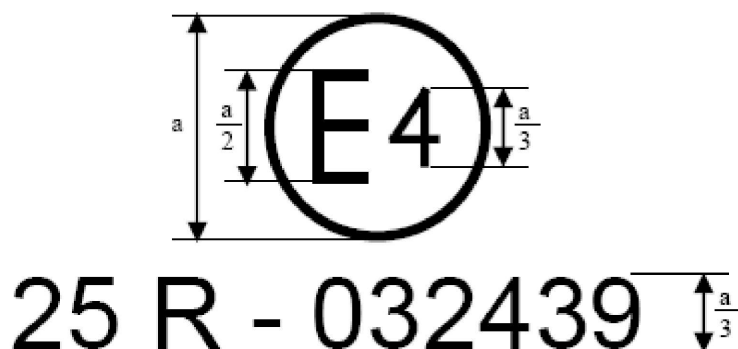
16. Šim paziņojumam pievienots to dokumentu saraksts, kuri deponēti tipa apstiprinātājā iestādē, kas piešķir apstiprinājumu, un kurus var saņemt pēc pieprasījuma.

—

2. PIELIKUMS

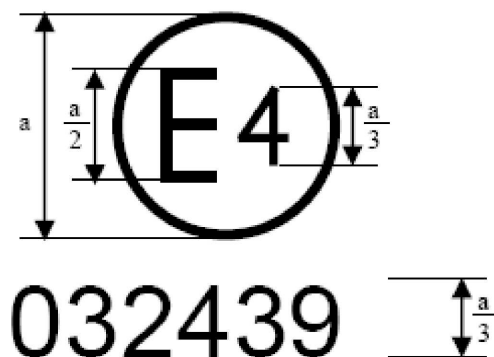
Apstiprinājuma marķējuma zīmju izkārtojums *

Apstiprinājuma zīme “iebūvēta” vai “noņemama” tipa pagalvim (skatīt definīcijas šo noteikumu 2.2.1. punktā un 2.2.2. punktā)

Dotā apstiprinājuma marķējuma zīme uz viena vai vairākiem “iebūvēta” vai “noņemama” tipa pagalvjiem norāda, ka atbilstīgi Noteikumiem Nr. 25 šis pagalvja tips ir apstiprināts Nīderlandē (E4) ar apstiprinājuma numuru 032439. Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts atbilstīgi Noteikumu Nr. 25 prasībām, grozītiem ar 03. sērijas grozījumiem.

Apstiprinājuma zīme “atsevišķa” tipa pagalvim (skatīt definīciju šo noteikumu 2.2.3. punktā)

Dotā apstiprinājuma marķējuma zīme uz pagalvja norāda, ka konkrētais pagalvis ir apstiprināts un ka tas ir “atsevišķais” pagalvis, apstiprināts Nīderlandē (E4) ar apstiprinājuma numuru 032439. Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājums ir piešķirts atbilstīgi Noteikumu Nr. 25 prasībām, grozītiem ar 03. sērijas grozījumiem.

* Apstiprinājuma numurs jānovieto tuvu aplim un vai nu virs, vai zem burta “E”, vai arī pa kreisi vai pa labi no šā burta.

3. PIELIKUMS

“H” punkta un rumpja faktiskā leņķa noteikšanas procedūra mehānisko transportlīdzekļu sēdvietām ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Procedūra ir aprakstīta Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 1. pielikumā (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

3. pielikuma 1. papildinājums

Telpiskā “H” punkta mašīnas (3-D H mašīnas) ⁽¹⁾ apraksts

—

⁽¹⁾ 3-D H mašīna ir aprakstīta Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 1. pielikuma 1. papildinājumā (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

3. pielikuma 2. papildinājums

Telpiskā koordinātu sistēma ⁽¹⁾

—

⁽¹⁾ Kā aprakstīts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 1. pielikuma 2. papildinājumā (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

3. pielikuma 3. papildinājums

Atsauces dati attiecībā uz sēdvietām ⁽¹⁾

—

⁽¹⁾ Kā aprakstīts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 1. pielikuma 3. papildinājumā (dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

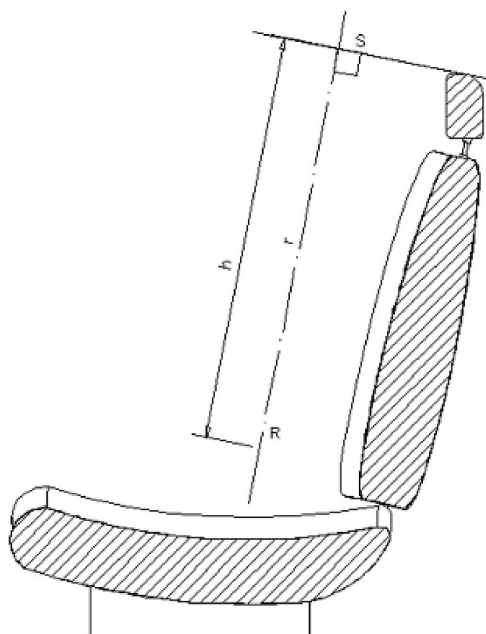

4. PIELIKUMS

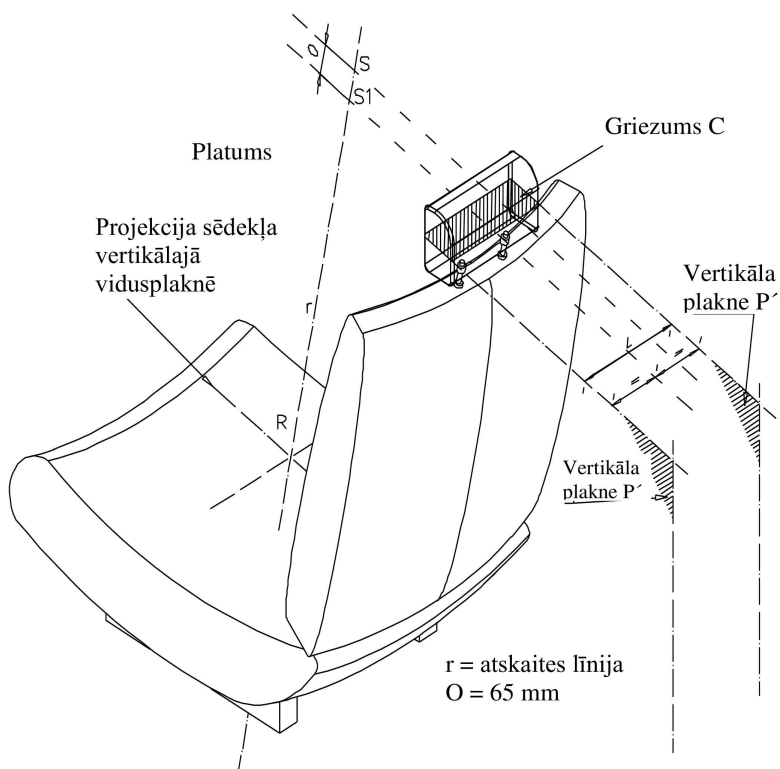
Pagalvja augstuma un platuma noteikšana

1. attēls

Augstums

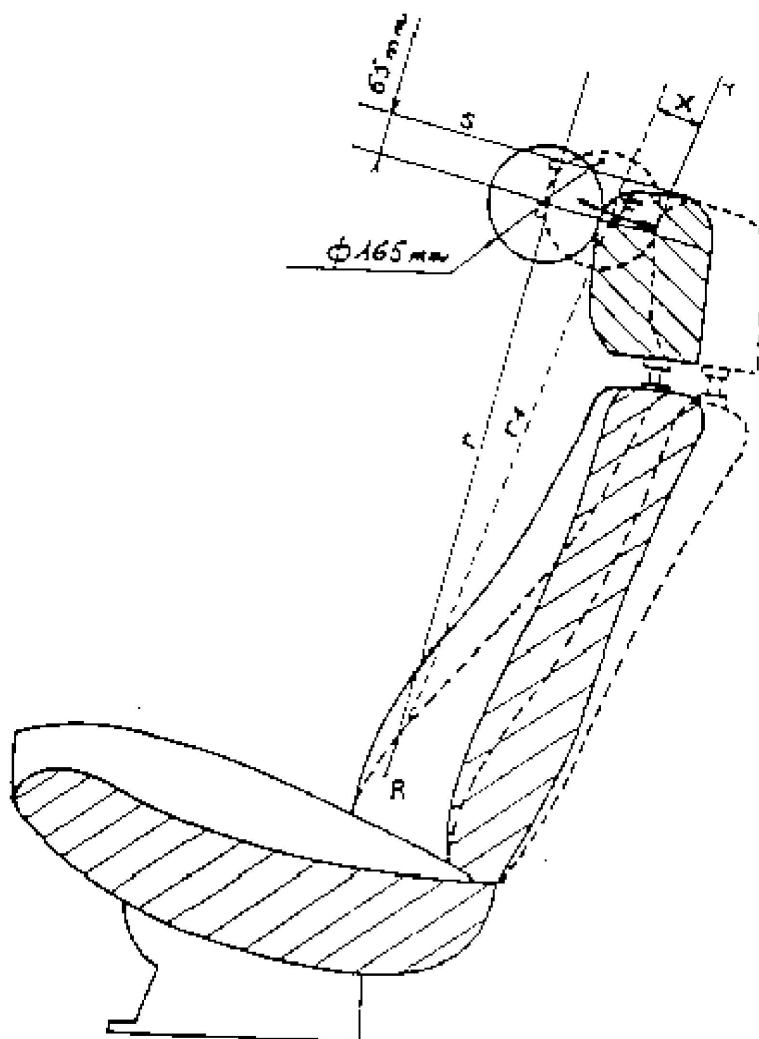

2. attēls

5. PIELIKUMS

Testu laikā vilkto līniju un veikto mērījumu detaļas

_____ Sākumstāvokļa kontūra

----- Kontūra slogotā stāvoklī

r: atskaites līnija

r1: nobīdīta atskaites līnija

F moments attiecībā pret r 37,3 daNm

_____

6. PIELIKUMS

Enerģijas izkliedes pārbaudes testa procedūra

1. Uzstādīšana, testa aparātūra, reģistrēšanas instrumenti un procedūra
  - 1.1. Uzstādīšana

Ar enerģiju izkliedējošu materiālu pārklātu pagalvi uzstāda un testē uz sēdekļa vai uz transportlīdzekļa struktūras daļas, kur tas ir uzstādīts. Struktūras sastāvdaļu stingri nostiprina testa stendā, lai tā paliktu nekustīga pēc trieciena izdarīšanas, un to balstošajai pamatnei, ja nav nekādu konkrētu, pamatotu specifikāciju, jābūt aptuveni horizontālai. Sēdekļa atzveltni, ja to var regulēt, pieskrūvē šo noteikumu 7.2.2. punktā aprakstītajā stāvoklī.

Pagalvi uzstāda uz sēdekļa atzveltnes tā, kā tas ir transportlīdzeklī. Atsevišķa pagalvja gadījumā to stiprina pie transportlīdzekļa struktūras daļas, pie kuras tas normāli tiek stiprināts.

Ja pagalvis ir regulējams, to iestata visnelabvēlīgākajā stāvoklī, kādu atļauj regulēšanas ierīce.
  - 1.2. Testa aparātūra
    - 1.2.1. Šī aparātūra sastāv no svārsta, kura asi balsta lodīšu gultņi un kura reducētā masa * sitiena centrā ir 6,8 kg. Svārsta apakšējais gals sastāv no cieta galvas formas elementa 165 mm diametrā, kura centrs sakrīt ar svārsta sitiena centru.
    - 1.2.2. Galvas formas elementu aprīko ar diviem akcelerometriem un ātruma mērierīci, kas visi spēj izmērīt vērtības trieciena virzienā.
  - 1.3. Reģistrēšanas instrumenti

Izmanto tādus reģistrēšanas instrumentus, ka mērījumus var veikt ar šādu precizitāti.

    - 1.3.1. Paātrinājums:

precizitāte = ± 5 % no faktiskās vērtības;

mērķēdes frekvences klase: CFC 600 atbilstoši ISO standartā 6487 (1987) dotajiem raksturlielumiem;

jutība šķērsvirzienā ≤ 5 % no skalas mazākās vērtības.
    - 1.3.2. Ātrums:

precizitāte = $\pm 2,5$ % no faktiskās vērtības;

jutība = 0,5 km/h.
    - 1.3.3. Laika reģistrēšana

Mēraparātūrai jāspēj ierakstīt darbību visā tās norises laikā un veikt rādījumu nolasījumus sekundes vienas tūkstošdaļas robežās:

trieciena sākumam galvas formas elementa un testējamā priekšmeta pirmajā saskares brīdī ir jāparādās ierakstos, ko izmanto testa analizē.
  - 1.4. Testa procedūra
    - 1.4.1. Pagalvim esot uzstādītam un iestatītam, kā norādīts šā pielikuma 1.1. punktā, jānotiek triecienam laboratorijas izvēlētajos punktos šo noteikumu 6.1. punktā definētajā trieciena zonā un pēc iespējas ārpus šo noteikumu 6.2. punktā definētās trieciena zonas uz virsmām, kuru liekuma rādiuss ir mazāks nekā 5 mm.

* Sakarību starp svārsta reducēto masu "m_r" un svārsta kopējo masu "m" attālumā "a" starp trieciena centru un rotācijas asi un attālumā "l" starp smaguma centru un rotācijas asi izsaka formula: m_r = m (l/a)

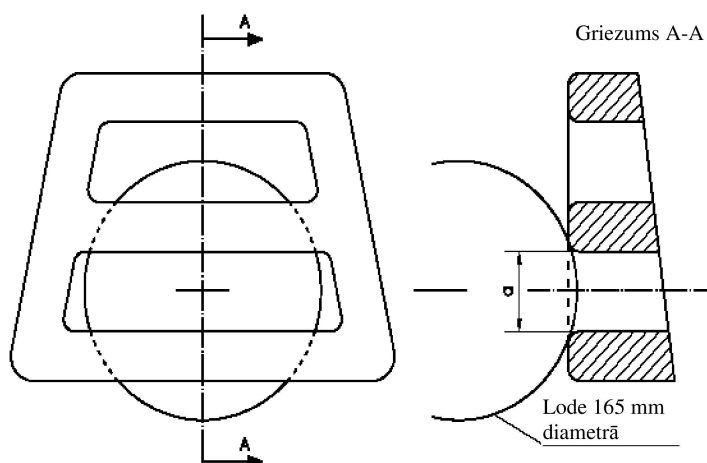
- 1.4.1.1. Triecienam pa aizmugurējo virsmu virzienā no aizmugures uz priekšu garenplaknē jābūt 45° leņķī pret vertikāli.
  - 1.4.1.2. Triecienam pa priekšējo virsmu virzienā no priekšas uz aizmuguri garenplaknē jābūt horizontālam.
  - 1.4.1.3. Priekšējo un aizmugurējo virsmu ierobežo horizontālā plakne, kas ir tangenciāla pagalvja augšai, kā noteikts šo noteikumu 7.2. punktā.
  - 1.4.2. Galvas formas elementam jātriecas pret testa priekšmetu ar ātrumu 24,1 km/h; šo ātrumu sasniedz vai nu tikai ar dabisko inerci vai ar papildu piedziņas ierīci.
  2. Rezultāti
Pēc iepriekš aprakstītās metodes veiktajos testos galvas formas elementa palēninājums nedrīkst pārsniegt 80 g trīs secīgu milisekunžu laikā. Palēninājums ir abu akselerometru nolasījumu vidējā vērtība.
  3. Līdzvērtīgas procedūras
    - 3.1. Līdzvērtīgas testa procedūras ir atļautas ar nosacījumu, ka iespējams iegūt 2. punktā prasītos rezultātus; jo īpaši, testa aparatūras vienības drīkst orientēt citādi, ja vien tiek saglabāti relatīvie leņķi starp pagalvi un trieciena virzienu.
    - 3.2. Atbildību par metodes, kas atšķiras no 1. punktā aprakstītās, līdzvērtības pierādīšanu uzņemas tā persona, kas šo citu metodi izmanto.
-

7. PIELIKUMS

Pagalvja spraugu izmēra "a" noteikšana

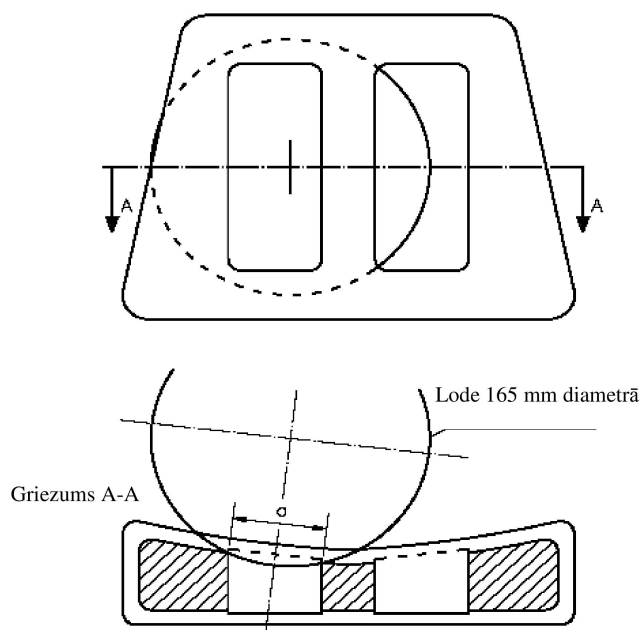
(skatīt šo noteikumu 6.6.2. un 6.6.3. punktu)

1. attēls

Horizontālo spraugu piemērs

Piezīme. Griezumu A-A veic spraugas laukuma punktā, kurā bez jebkādas slodzes pielikšanas ir iespējama maksimāla lodes iespiešanās.

2. attēls

Vertikālo spraugu piemērs

Piezīme. Griezumu A-A veic spraugas laukuma punktā, kurā bez jebkādas slodzes pielikšanas ir iespējama maksimāla lodes iespiešanās.